

Bu yayının tüm içeriğine erişmek için şu adresi tıklayın: [10.1787/9789264274891-en](https://doi.org/10.1787/9789264274891-en)

OECD 2017 İş ve Finans Görünümü

Türkçe Özet

Küreselleşmenin, hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ülkelerde toplumun geniş kesimlerinin işine yaramadığına ve bunun da eşitsizliğe yol açtığına, daha düşük vasıflı işçilere zarar verdiğine dair güçlenen bir algı var. Sonuçları iyileştirmek için yurtiçi politikalarda yapacak çok şey olsa da yurtiçi ve uluslararası politikaların birbirine daha çok paralel hale getirilmesine ve iş dünyasının sınır ötesi faaliyetlerinde daha pürüzsüz bir oyun alanına güçlü bir ihtiyaç bulunuyor. Bu da küreselleşmiş piyasalarda yer alan ülkelerin karşılıklı yarar sağlayacak rekabet, ticaret ve uluslararası yatırım ile tutarlılık taşıyan, bir dizi ortak ve şeffaf ilkeyi taahhüt etmesini gerektiriyor. Ancak ticaretin, uluslararası yatırımların ve rekabetin yönetiminde küresel düzeyde daha iyi sonuçlar alınmasına yetecek kadar ilerleme sağlanmamıştır. Bu Görünüm, pürüzlü bir oyun alanının nasıl ölçek ekonomisini tıkayabileceği, kaynakları yanlış tahsis edebileceği ve adil rekabeti zayıflatabileceği hakkında deneysel kanıtlar sunmaktadır. Ayrıca birtakım politika alanlarındaki küresel yönetim konularını ("kurallar" ve "normlar") da tartışmaktadır.

Döviz kuru ve sermaye bilançosu yönetimi

Gelişmiş veya gelişmekte olan ekonomiler tarafından taahhüt edilmiş olsun, sermaye bilançosu yönetiminin desteğiyle döviz kuru hedeflenmesi ve/veya ticareti yapılan ürün fiyatlarının piyasa payına göre (devlet desteğiyle) belirlenmesi, göreceli fiyatlarda çarpıklığa yol açar. Bu uygulamaların firmaların bir ülkeden başka bir ülkeye yabancılara satışındaki kazanımların önüne geçme ve dolayısıyla şirketin ölçek ekonomileri yoluyla daha yüksek verimliliğe uzanan yollarını tıkama potansiyeli vardır. OECD Liberalleşme Yönetmelikleri, sermaye bilançosu yönetim politikalarını daha şeffaf hale getirmek ve ekonomik kalkınmanın farklı aşamalarına imkan tanıırken uzun vadede daha fazla açıklığa götürecek bir çerçeve sağlamak üzere tasarlanmıştır.

Finans mevzuatı ve risk

Finans mevzuatındaki tutarsızlıklar, riskleri yeni alanlara taşıyor. Bankalarla ilgili mevzuat reformunda büyük bir ilerleme olmuş fakat pürüzsüz bir oyun alanı hedefinin aksi yönde iki anormallik devam etmiştir. Bunlardan biri, farklı yargı çevrelerinde sermaye piyasaları karşısında bankaların rolündeki farklılıklardan kaynaklanmaktadır ki rekabet gücüne ve uygulamada mevzuat kurallarını yazarken finansal istikrardan başka mülhazalara yol açmaktadır. Diğeri ise Basel risk ağırlığı sistemiyle ilişkilidir ki bu sistem bankaların farklı bankalarda ve yargı çevrelerinde aynı sermaye kuralı için farklı bir dengeye sahip olmasına çerçeve sağlamaktadır. Genel olarak mevzuat reformunun etkileriyle başetmeye yönelik çabalar ve bankanın iş modelindeki değişiklikler bulaşma riskinin artmasına yol açabilir; bu ise Finansal İstikrar Kurulu ve diğer uluslararası örgütler tarafından takip edilmektedir.

Kamu iktisadi teşebbüsleri ve kapasite fazlalığı

Sübvansiyonlardan ve kamu iktisadi teşebbüslerine (KİT/SOE'ler) sağlanan diğer avantajlardan kaynaklanan çarpıklıklar, özel sektör şirketleri için daha fazla olabilir. Dünya genelindeki kilit sanayi

sektörlerindeki payları itibarıyla SOE'ler büyümüşür ve bunların çoğu da Asya'da bulunmaktadır. Daha önemlisi, bunlar birçok iş sektöründeki diğer SOE'lerin, bazen da çok olumlu şartlarla finanse edilmesinde kilit rol oynayan çok büyük finans şirketlerini içermektedir. Bu ve diğer yönetim biçimleri, haksız uygulamalara dair endişelerin artmasına yol açmakta ve bazı sektörlerde kapasite fazlalığına neden olmaktadır. Özel sektör ile SOE rekabetinde pürüzsüz bir oyun alanını güvenceye alacak kurallara hala ihtiyaç duyulmaktadır. OECD, SOE yönetimindeki ve sahipliğindeki en iyi uygulamalara yönelik olarak bu sorunları doğrudan ele almak üzere geliştirilmiş birkaç kural rehberi yayınlamıştır.

Sınır ötesi karteller

Sınır ötesi karteller üzerinden danişıklı işlem yapılması, tüketicileri çokuluslu işletmeler arasındaki rekabetin yararlarından yoksun bırakabilir ve sonrasında da kâra daha yüksek fiyat verilmesiyle birlikte bunları hisse sahiplerine aktarabilir. Aşırı fiyatlandırmanın kapsamı önemlidir. 1990 ile 2015 yılları arasında iki yüz kırk sınır-ötesi kartel tespit edilerek cezalandırılmış ve böylece satışlar üzerinde 7.5 trilyon USD'lik bir etki yapılmıştır. Sınır-ötesi kartellerle ve aşırı fiyatlandırma ile mücadele gereksinimi, pürüzsüz bir oyun alanına yönelik diğer mülâhazalarla paralel gitmektedir. İhaleye fesat karıştırılması, çetin ceviz kartellere müdahale ve rekabet kurumları arasında işbirliğini güçlendirme yolu hakkındaki OECD enstrümanlarının tümü bu sorunlarla mücadele için de tasarlanmıştır.

Sigortalamanın yüksek maliyetleri ve sermaye maliyeti

Uzun vadede yatırım projelerine ağırlık verilmesi için borç yerine özkaynak finansmanı daha çok tercih edilebilir ve krizden bu yana (özellikle gelişmekte olan piyasalardan) kurumsal borç ihracı inanılmaz boyutlara çıkmış ve ilk halka arzlar (IPO'lar) gerilemiştir. Tek bir öncü sigorta modeli banka konsorsiyumlarının ve kurumsal düzenlemenin sigorta edilmesinde daha fazla sınır-ötesi katılımın önünü açmış olsa da yüksek düzeydeki ücretler ve paralel fiyatlandırma artmış görünmektedir. IPO'ların 100 milyon USD'nin altında kalması halinde ortalama maliyet, işlemin %9 ila 11'idir. Bu da her 10 IPO için yeni şirketin tamamı üzerinden piyasa değerinin ücretlere eklendiği anlamına gelir. Böylece özkaynak maliyeti artar ve uzun vadede yatırım verimliliğini kısıtlar. Bu piyasalarda rekabet şartlarının güçlendirilmesi daha iyi sonuçların önünü açabilir.

Finansal hizmetlerde sınır ötesi engeller

Finansal hizmetlerin ticaretindeki (başkaca ticaret kısıtlamaları gibi) doğrudan engeller, iyi işleyen küresel ekonomiyi kısıtlar. Bu Görünüm üç örnek getirmektedir: uluslararası reasüransın yararları, evsahibi ülkeye eğilimli olmayı teşvik eden emeklilik fonlarına yönelik yurtiçi kurallar ve yönetmelikler ve bir de Brexit. Brexit ile ilgili olarak OECD Liberalleşme Yönetmelikleri kapsamındaki taahhütler Birleşik Krallık'ın Avrupa Birliği'nden çıkışına pragmatik bir yaklaşım için geniş alan açmaktadır.

Küresel tedarik zincirlerinde sorumlu iş uygulamaları

Sorumlu iş uygulaması (RBC) toplumsal ve ahlaki konuların yanısıra tedarik zinciri yönetimi bağlamındaki küresel iş sonuçlarıyla ve bunların tesir altında kalan topluluklar üzerindeki algılanan etkileriyle de ilgilidir. Sürdürülebilir tedarik zincirleri ve şirketin daha iyi finansal performans göstermesi birbirine paralel gidebilir ki – bu bir "kazan-kazan" sonucudur. Tedarik zinciri yönetimindeki durum tespiti stratejilerinin güveni artırma ve daha iyi verimliliğe ve sürdürülebilir büyümeye giden firma seviyesindeki yolları tıkayacak şekilde ticaret ile uluslararası yatırım akışlarına yönelik toplumsal, çevresel müdahaleleri azaltma konusunda güçlü bir potansiyeli bulunmaktadır. Çokuluslu işletmelerle ve tedarik zincirinde durum tespitiyle ilişkili OECD enstrümanları bu göreve çok uygundur.

Rüşvet ve yolsuzluk

Yabancı görevlilere rüşvet verilmesi ve yolsuzluk, kaynak tahsisinde çarpıklığa yol açmakta ve küreselleşmenin yararlarına zarar vererek ekonomik rantın evsahibi ülkedeki teknoloji, eğitim, öğretime ve kalite altyapısına yatırım yapılması yerine şahsi kazanımlara (diktatörler ve askeri liderler dahil) yönlendirilmesine yol açmaktadır. OECD Rüşvetle Mücadele Konvansiyonu'na daha sıkı bağlılık ve yürürlükte tutulması, yolsuzluğun daha az olduğu yabancı yatırım destinasyonlarının sayısını artırmaya, dolayısıyla da oyun alanını pürüzsüzleştirmeye ve sürdürülebilir büyümeyi teşvik etmeye yardımcı

olacaktır. Daha sıkı bir uygulama, küreselleşmenin dünya ekonomisindeki görünüşünü iyileştirmeye yardımcı olacaktır.

© OECD

Bu özet metin, resmi bir OECD çevirisi değildir.

Bu özet metin, OECD telif hakkı ve yayının aslının ismi belirtilmek koşuluyla çoğaltılabilir.

Değişik dillerdeki özet metinler, aslı İngilizce ve Fransızca dillerinde yayınlanan OECD yayınlarının kısaltılmış çevirileridir.

[Yayının İngilizce tercümesini okumak için OECD.iLibrary'i ziyaret edin!!](#)

© OECD (2017), *OECD Business and Finance Outlook 2017*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/9789264274891-en